

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Maria Mäki-Latvala

Äärettömien mahdollisuuksien opisto

Vuosijuhlan suunnittelu Seinäjoen kansalaisopiston henkilökuntaa osallistaen

Opinnäytetyö
Kevät 2024
Kulttuurituottaja (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituottaja (AMK)

Tekijä: Maria Mäki-Latvala

Työn nimi alaotsikoinen: Äärettömien mahdollisuuksien opisto: Vuosijuhlan suunnittelu Seinäjoen kansalaisopiston henkilökuntaa osallistaen

Ohjaaja: Satu Lautamäki

Vuosi: 2024

Sivumäärä: 37

Liitteiden lukumäärä: 1

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on luoda Seinäjoen kansalaisopistolle suunnitelma, jonka avulla tuleva 80-vuotisjuhla on helppo järjestää. Kansalaisopiston toiveena on lisäksi saada yleisiä ohjeita ja neuvoja minkä tahansa tapahtuman järjestämiseen, ja sellaisia lisätään 80-vuotisjuhlasuunnitelman yhteyteen.

Työn teoreettisessa viitekehyksessä kartoitettiin kansalaisopistojen toimintaa vapaan sivistystyön kentässä. Tähän kenttään kuuluvat kansalais- ja työväenopistojen lisäksi kansanopistot, opintokeskukset, kesäyliopistot ja liikunnan koulutuskeskukset. Vapaa sivistystyö kattaa laajasti koko Suomen ja pitää sisällään yli 300 oppilaitosta.

Myös tapahtumatuotantoa käsitellään teorian pohjalta, koska tapahtumat kuuluvat kiinteänä osana kansalaisopistojen toimintaan. Esimerkiksi Seinäjoen kansalaisopistossa järjestettiin lukuvuoden 2022–2023 aikana noin 40 erikokoista tapahtumaa.

Tämän työn menetelmänä käytettiin työyhteisön osallistamista. Osallistamisen avulla työyhteisö saadaan paremmin sitoutettua yhteisen tapahtuman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tavoitteena oli myös saada erilaiset ideat ja ajatukset tapahtuman kulusta esiin siten, että jokainen voi ajatella päässeensä osalliseksi tapahtuman suunnittelussa.

Työpajan avulla selvisi, että suurin osa päätoimisesta henkilökunnasta haluaa tulevan juhlan olevan rento, iloinen ja lämmin tapahtuma. Paikalle halutaan hyvää ruokaa ja juomaa, hyviä esiintyjä ja hyvää ohjelmaa. Juhlan tulee olla avoin kaikille, ja kutsuvieraille toivotaan järjestettävän pienempi osuus varsinaisen juhlan lisäksi.

Toiminnallisen osuuden tuloksina esitetään työpajassa syntyneet ajatukset ja toiveet esimerkiksi juhlan sisällöstä, suunnittelusta ja tunnelmasta. Tämän lisäksi työn tuloksena esitetään toimeksiantajalle suunnitelma 80-vuotisjuhlasta sekä opas, joka auttaa kansalaisopistoa toteuttamaan tapahtumia myös tulevaisuudessa.

¹ Asiasanat: kansalaisopisto, tapahtuma, vapaa sivistystyö, työpaja, osallistaminen

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Degree programme: Bachelor of Culture and Arts, Cultural Management

Author/s: Maria Mäki-Latvala

Title of thesis: Äärettömien mahdollisuuksien opisto: Vuosijuhlan suunnittelu Seinäjoen kansalaisopiston henkilökuntaa osallistaen

Supervisor(s): Satu Lautamäki

Year: 2024

Number of pages: 37

Number of appendices: 1

The purpose of this thesis is to develop a plan for the Seinäjoki Adult Education Centre on effectively organizing its upcoming 80th-anniversary party. They also wish to have general instructions on how to organize all kinds of events and those guidelines will be added to the 80th anniversary plan.

In the theoretical framework of this thesis, the activities in adult education centres were mapped out inside the field of non-formal adult education. Non-formal adult education includes the work done in adult education centres, folk high schools, study centres, summer universities and sport institutes. Non-formal adult education is widespread across Finland, encompassing over 300 educational institutions.

Event management is also grounded in theory because events constitute a significant aspect of activities within adult education centres. For example, in Seinäjoki Adult Education Centre during the period 2022–2023 approximately 40 events of differing sizes were arranged.

The research method employed in this work was to engage staff members in social inclusion practices. With the help of the inclusion, it is easier to commit the staff members to plan and implement the shared event. It was also a goal to get the different ideas and thoughts about the event circulated so that everyone could think they were part of the planning process of the event.

During the workshop it became clear that most of the full-time staff want the upcoming anniversary party to be relaxed, happy, and warm event. They want to have good food and drinks served, to see good performers and a good program of events. The party should be open to everyone involved with the centre. Additionally, for invited guests, they expressed a desire to arrange a smaller section to be included within the main celebration.

The ideas and wishes that arose in the workshop will be presented as results of the functional part, for example, about the content, planning and the atmosphere of the party. With this the client will also be presented a plan for the 80th anniversary party as well as a guide that helps the Seinäjoki Adult Education Centre to plan events in the future.

¹ Keywords: adult education centre, event, non-formal adult education, workshop, social inclusion

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo	5
1 JOHDANTO	6
2 SEINÄJOEN KANSALAI SOPISTO	8
2.1 Seinäjoen kansalaisopiston historia	8
2.2 Seinäjoen kansalaisopisto nyt	11
3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS	13
3.1 Vapaa sivistystyö	13
3.2 Tapahtuman toteuttaminen	15
3.2.1 Tapahtuman ideointi ja suunnittelu	16
3.2.2 Tapahtuman toteutus	18
3.2.3 Tapahtuman viimeistely	19
4 TOIMINNALLINEN OSUUS	21
4.1 Lähtökohdat ja rajaus	21
4.2 Työyhteisön osallistaminen	21
4.3 Työpajatyöskentely	22
4.4 Tapahtuman suunnittelua	24
5 YHTEISIDEOINNIN TULOKSET JA ANALYYSI	26
6 POHDINTA	31
6.1 Yhteenveto	31
6.2 Oma oppiminen	33
LÄHTEET	35
LIITTEET	37

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1. Tapahtuman suunnittelu	16
Kuvio 2. Seinäjoen kansalaisopiston työpajakysymykset 31.1.2024.	23
Kuvio 3. Miksi tapahtumakokemus oli onnistunut?	27
Kuvio 4. Miksi tapahtumakokemus epäonnistui?.....	27
Kuvio 5. Ehdotuksia juhlan tärkeistä elementeistä.	28
Kuvio 6. Ajatuksia juhlan tunnelmasta.	29

1 JOHDANTO

Huhtaniskan ja Tirrosen (2019, s. 23) mukaan tapahtumaa voi ajatella eräänlaisena palveluna. Sitä ei pysty etukäteen kokemaan tai koskettamaan, vaan etukäteisajattelu perustuu mielikuviin, kokemuksiin tai kuulopuheisiin. Tapahtumaan osallistumiseen saattaa vaikuttaa tapahtuman sisältö, teema, tieto yleisön rakenteesta ja määrästä. Kavereiden mahdollinen tapaaminen saattaa myös kannustaa osallistumaan lähtöpäätöstä mietittäessä. Wallo ym. (2022) kuvaavat taas tapahtumien olevan kiinteä osa ihmisten ja yritysten elämää.

Seinäjoen kansalaisopistossa järjestetään erilaisia tapahtumia yhä vain enenevässä määrin ja ne toivotetaan tervetulleeksi osaksi kansalaisopiston perustehtävää (Seinäjoen kansalaisopisto, i.a.). Lukuvuoden 2022–2023 aikana Seinäjoen kansalaisopisto järjesti tai oli mukana järjestämässä noin 40 erilaista tapahtumaa. Kyseessä on siis varsin merkittävä toimija tapahtumien järjestämisessä. Kansalaisopiston päätoiminen henkilökunta järjestää kaikki lukuvuoden aikana olevat tapahtumat, konsertit, näyttelyt ja muut vierailut. Jokainen heistä suunnittelee ja toteuttaa oman vastualueensa tapahtuman omalla tavallaan, eikä yhteistä linjaa tapahtumien järjestämiseen ole ollut olemassa. Vuosien varrella on myös huomattu, että tapahtumien suunnittelu aloitetaan monesti liian myöhään, jolloin esimerkiksi markkinointia ei ehditä tehdä sen vaatimalla tavalla.

Seinäjoen kansalaisopisto täyttää 80 vuotta 14.6.2025, ja tuon kevään aikana tullaan järjestämään erityinen juhla pyöreitä vuosia täyttävälle opistolle. Lukuvuoden 2024–2025 aikana kansalaisopistossa tulee juhluvuosi näkymään muutenkin monin eri tavoin. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on luoda Seinäjoen kansalaisopistolle suunnitelma, jonka avulla tuleva 80-vuotisjuhla on helppo järjestää. Tavoitteena on tuoda kansalaisopiston päätoimisen henkilökunnan näkemykset ja toiveet tulevasta juhlasta esiin järjestämällä heille mahdollisuus ideoida tulevaa juhlaa. Juhlasuunnitelman lisäksi kansalaisopistosta tuli toive saada yleisiä ohjeita ja neuvoja minkä tahansa tapahtuman järjestämistä varten. Sellainen osuus tullaan lisäämään juhlasuunnitelman yhteyteen.

Huhtaniskan ja Tirrosen (2019, s. 24) mukaan markkinoinnilla on tärkeä osa tapahtuman mielikuvien synnyssä. Markkinointia ei ole ainoastaan mainontaa ja myyntityö. Se on kaikkea, mitä tapahtumasta kantautuu mahdollisten asiakkaiden silmiin ja korviin. Markkinointi synnyttää ihmisille ennakko-odotuksia tulevasta tapahtumasta. Tärkeää onkin valita markkinointikanavat oikein ja miettiä, missä potentiaaliset asiakkaat parhaiten tavoittaa. Samoin kannattaa

mieltä, voiko markkinointia tehostaa visuaalisin keinoin. Kaiken muun viestinnän joukosta saattaa oma viesti erottua paremmin, jos tapahtuman markkinointia on tehostettu esimerkiksi visuaalisella ilmeellä. Seinäjoen kansalaisopistossa markkinointi ja visuaalisuus on ymmärretty tärkeiksi asioiksi. Heillä on myös olemassa oleva visuaalinen ilme ja graafinen ohjeistus, jota muokataan tarvittaessa eri tilanteisiin sopivaksi. Tässä työssä ei erikseen paneuduta markkinointiin liittyviin asioihin.

Seinäjoen kansalaisopistolla on selkeä tilaus tällaiselle suunnitelmalle. 80-vuotisjuhlan suunnittelu on hyvä aloittaa hyvissä ajoin, jotta vaaditut elementit, puhujat ja muut esiintyjät voidaan varata juhlaa varten. Opinnäytetyön tarkoituksena on koota yhteen erilaisia ehdotuksia, ajatuksia ja ideoita siitä, miltä juhlassa voisi näyttää ja mitä siellä voisi tapahtua. Myös kaikki tapahtuman järjestämiseen liittyvät vaatimukset, esimerkiksi luvat, tullaan ottamaan suunnitelmassa huomioon.

2 SEINÄJOEN KANSALAIPOISTO

2.1 Seinäjoen kansalaisopiston historia

Kansalaisopistotoiminta sai alkunsa 1800-luvun loppupuolella (Kansalaisopistojen liitto (KoL), i.a.). Suomi alkoi teollistumaan, ja väkiluku kasvoi nopeaa tahtia. Ihmiset alkoivat muuttamaan maaseudulta kaupunkeihin paremman elintason toivossa. Elämä kaupungissa oli työväestölle haastavaa ja raskasta. Päivät töissä olivat pitkiä, eikä vapaa-aikaa juurikaan ollut. Lisäksi vain harvalla maaseudulta kaupunkiin muuttaneista oli minkäänlaista koulutusta. KoL:n mukaan alhainen sivistystaso herätti ajatuksen nostaa opetuksen avulla kansalaisten sivistystasoa. Ennen varsinaisten opistojen perustamista opetus perustui vapaaehtoisuuteen ja avustuksiin.

Ensimmäinen kansalaisopisto perustettiin Tampereelle 1899 (KoL, i.a.). Tampere oli työväenkaupunki, ja luonnollisesti opiston nimeksi tuli Tampereen työväenopisto. Tästä opistotoiminta alkoi pikkuhiljaa kasvamaan, ja uusia opistoja perustettiin 1900-luvun alkupuolella mm. Vaasaan, Viipuriin ja Ouluun.

Seinäjoen kansalaisopiston ensiaskelina voidaan pitää nuorisoseuran perustamista Seinäjölle 1800-luvun lopulla (Mäntylä, 2015, s. 7). Aika ei kuitenkaan ollut otollinen aikuiskasvatustyölle, ja toiminta hiipui. 1920-luvulla koitti uusi aika nuorisoseuratoiminnalle. Tuolloin suurempaa kasvua hidastivat muun muassa kaupungistuminen ja lisääntynyt kilpailu uusien seurojen kanssa. Nuorisoseuran erilaiset kerhot loivat kuitenkin pohjan kansalais- ja työväenopistoille.

Sotavuodet ja niitä seurannut aika merkitsivät uuden asenteen omaksumista myös vapaassa sivistystyössä (Mäntylä, 2015, s. 9). Yhdistystoiminta ei enää kiinnostanut ihmisiä, ja kiinnostuksen puutteen myötä useilla paikkakunnilla koettiin puutteita kulttuuritarjonnassa. Kulttuurivajetta paikkaamaan perustettiin työväenyhdistyksiä. Yhteiskunta oli kokenut suuria muutoksia sotavuosien myötä, ja niihin tarpeisiin pyrkivät työväenopistot omalta osaltaan vastaamaan. Vapaata sivistystyötä kehittämällä ja laajentamalla pyrittiin eheyttämään suomalaista yhteiskuntaa sodan jälkeen.

Vuosien 1944–1945 välillä Suomeen perustettiin yhdeksän uutta opistoa, näistä yhtenä myös Seinäjoen työväenopisto (Mäntylä, 2015, s. 9–10). Seinäjoella kauppalhallitus asetti vuoden

1945 alussa kuusihenkeisen komitean edistämään työväenopiston perustamishanketta. Perustamismuodoksi valittiin tuolloin kannatusyhdistys ja perustava kokous järjestettiin 14.6.1945. Mäntylän (2015, s. 11) mukaan Seinäjoen työväenopistossa pyrittiin heti alusta lähtien huolehtimaan siitä, että kaikki asukkaat olivat tervetulleita opiskelemaan riippumatta heidän asemastaan tai ammatistaan. Erityistä huomiota kohdistettiin jo tuolloin nuorison, koska nuorten ajateltiin olevan avainasemassa kansan yhdistämisessä sotien jälkeen. Ajatuksena oli myös tarjota nuorison ohella kansalaisille mahdollisuus itsensä sivistämiseen sekä itseopiskelun ja henkisen kasvun kehittämiseen.

Seinäjoen työväenopiston avajaisia vietettiin 15.10.1945 (Mäntylä, 2015, s. 13–17). Avajaisjuhlassa opiskelemaan ilmoittautui 200 uutta opiskelijaa. Ensimmäisen vuoden opiskelijamääräksi tuli lopulta 437 henkilöä. Tämä olikin pitkään suurin määrä opiskelijoita. Lukuvuonna 1945–1946 työväenopiston opiskelutarjontaan kuului 14 eri ainetta. Opiskeltavina olivat yhteiskunnallisia, humanistisia, taide-, harjoitus- ja ammattiaineita. Työväenluokka ei kuitenkaan löytänyt tietään opistoon, mikä johtui osaltaan varmaankin porvarillisen ryhmittymän suuresta vaikutusvallasta. Opiston oli siis syytä muuttaa opetusohjelmaansa. Seinäjoella päädyttiin lisäämään opiston tarjontaan ammattiaineiden opetusta. Sen myötä opiston opiskelijamäärä lähtikin hiljalleen nousuun.

Työväenopisto nimenä oli vahvasti poliittisesti väritynyt (Mäntylä, 2015, s. 14). Seinäjoella porvarillisilla ryhmillä oli suuri valta myös työväenopiston johtokunnassa. Uusi työväenopisto joutuikin tasapainottelemaan poliittisten aiheiden, paikallisten aiheiden ja valtion taholta tulleiden vaatimusten välissä. Tavoitteena oli, että toiminta on puolueetonta niin poliittisten kuin uskonnollistenkin asioiden suhteen. Käytännössä Seinäjoella kuitenkin oltiin hyvinkin erimielisiä siitä, miten eri asioita tulkitaan. Mäntylän (2015, s. 52) mukaan viimein vuonna 1979, kansalaisopiston jo laajennettua toimintaansa lähistöllä sijaitseviin maaseutupitäjiin, päätettiin Seinäjoella opiston nimi muuttaa Seinäjoen kansalaisopistoksi.

Seinäjoella on sekä työväenopiston että kansalaisopiston aikana tehty laajasti yhteistyötä kuntarajoista välittämättä (Riukulehto, 2022). Yhteistyön avulla Seinäjoen seutu on aina ollut tiiviimmin yhteydessä toisiinsa kuin mitä se olisi ollut ilman kansalaisopistoyhteyttä. Erilaisia mahdollisuuksia opiskeluun haluttiin alusta lähtien tuoda kaupunkien lisäksi myös maaseudulle. Riukulehdon mukaan kunnat, jotka tänä päivänä ovat samaa kaupunkia, ovat jo vuosikymmeniä tehneet yhteistyötä kansalaisopistossa sivistystyön hyväksi. Seinäjoen

kansalaisopisto on myös hyvä esimerkki siitä, miten yhteistyön avulla päästään hyvin lähelle käyttäjää riippumatta siitä, minkä kunnan alueella opiskelijan kotipaikka sijaitsee.

Mäntylän (2015, s. 53) mukaan tavoitteellinen opiskelu alkoi lisääntymään kansalais- ja työväenopistoissa pikkuhiljaa 1960-luvulta lähtien. Monissa opistoissa haluttiin saada osa aineista korkeakoulujen hyväksymäksi. Myös Seinäjoen työväenopistossa kiinnostuttiin 1970-luvun alkupuolella mahdollisuudesta järjestää korkeakoulutasoista opetusta laajemmalle opiskelijakunnalle. Avointa korkeakoulua ryhdyttiin kehittämään. Samalla aikuiskoulutus jatkoi kasvamistaan.

1980-lukua leimaa tasainen kasvu (Mäntylä, 2015, s. 59). Jotain uutta pyrittiin kehittämään koko ajan. Eniten opetusaineita oli käytännön taidoissa, taideaineissa sekä liikunnassa ja terveyden edistämisessä. Vuosikymmenen puolella välissä opiskelijoita Seinäjoen kansalaisopistossa oli 5800 ja 1990-luvun kynnyksellä päästiin yli 6000 opiskelijan rajan. Tilojen rajallisuuden takia Seinäjoen kansalaisopiston kasvu oli maltillista, mutta tasaista.

1990-luvulle tultaessa käytössä olevien tilojen tiedettiin olevan puutteelliset ja huonosti sopivat laadukkaaseen toimintaan ja tarjontaan (Mäntylä, 2015, s. 73–76). Toimintaa haluttiin kuitenkin kehittää kunnianhimoisesti, mutta 1990-luvulla varjoja kansalaisopiston toimintaan toila. Seinäjoen kansalaisopistolla oli tavoitteena laajentuminen, mutta sen sijaan kurssitoimintaa jouduttiin rajoittamaan jättämällä osa kurssivalikoimasta pois ja supistamalla muutenkin opetusta. Lama vaikutti myös opintomaksujen suuruuteen. Myös Seinäjoella maksut kasvoivat hurjasti, jopa viisi- tai kymmenkertaisiksi aikaisempaan verrattuna. Määrärahoja ei enää saatu riittävästi kattamaan kuluja ja kansalaisopistoissa jouduttiin miettimään, miten asiassa olisi syytä edetä. Ratkaisuna päätettiin lisätä ammatti- ja työelämälähtöisiä opintoja. Tämän myötä kansalaisopistojen arvopohja koki muutoksen taloudellisten tuotto-odotusten ja määrällisten tavoitteiden kasvaessa. 1990-luvun aikana Seinäjoen kansalaisopisto sai myös kauan odotetut tilat Tiklaksen vanhasta talosta.

2000-luvulle tultaessa opetuksen painopiste siirtyi lapsiin, maahanmuuttajiin ja ikääntyneisiin kaupunkilaisiin (Mäntylä, 2015, s. 89–91). Taiteen perusopetuksen vahvistuminen on omalta osaltaan edesauttanut lasten ja nuorten osallisuuden lisääntymistä. Kuntaliitosten myötä Seinäjoen kansalaisopiston opiskelijamäärä kasvoi vuonna 2010 yli 7000:een. Opistomaksut ovat lisääntyneet kuntien rahoitusmäärärahojen pienennyttyä, mutta siitä huolimatta kansalaisopiston asema Seinäjoella on pysynyt vahvana.

2.2 Seinäjoen kansalaisopisto nyt

Kansalaisopistojen tehtävät perustuvat sivistystarpeisiin, joita opistojen alueella tunnustetaan olevan (Fields ym., 2019, s. 37–38). Niiden tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia omaehtoiseen oppimiseen, ja kohdentaa toiminta kaikkiin ikäryhmiin. Tavoitteetonta opetusta järjestetään yleensä opiskeltaessa kieliä, musiikkia tai aineita, jotka edistävät terveyttä ja hyvinvointia. Monilla opistoilla järjestetään myös tavoitteellista opetusta erityisesti mm. taiteen perusopetuksessa, avoimen yliopiston ja lukion kursseissa sekä maahanmuuttajien koulutuksessa.

Seinäjoen kansalaisopistossa tarjotaan yleissivistävää ja pätevoittävää koulutusta sekä taiteen perusopetusta. Sen toiminta on kaupungin ylläpitämää ja perustuu opetusministeriön järjestämislupaan sekä Lakiin vapaasta sivistystyöstä (Seinäjoen kaupunki, i.a.).

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998)

Lukuvuonna 2022–2023 Seinäjoen kansalaisopistossa opiskeli n. 7000 kaikenikäistä opiskelijaa n. 960:llä eri kurssilla (Seinäjoen kansalaisopisto, i.a.). Suosituimpia opiskeluaiheita olivat liikunta ja musiikki. Seinäjoen kansalaisopisto tarjoaa lisäksi myös taiteen perusopetusta kolmessa eri taiteenalassa: kuvataiteessa, teatteritaiteessa sekä rytmimusiikissa. Näiden opintojen parissa opiskelijoita oli yhteensä n. 460. Kansalaisopistossa työskenteli lukuvuoden aikana 364 tuntiopettajaa. Vakituksia henkilöitä oli töissä 21. Varsinaisen kurssitoiminnan lisäksi kansalaisopistossa järjestetään myös nuorten työpajatoimintaa sekä osallistutaan erilaisiin hankkeisiin. Lukuvuonna 2022–2023 opiskelijoiden määrä vain kasvoi, joten Seinäjoen kansalaisopisto voidaan hyvällä syyllä nähdä varsin merkittävänä oppilaitoksena myös lukujen valossa.

Seinäjoen kansalaisopisto on tunnistanut omiksi ydintoiminnoikseen opetuksen tuottamisen ja kehittämisen, opetuksen suunnittelun ja toteutuksen, erilaiset kehittämishankkeet, asiakaspalvelun ja henkilökunnan osaamisen kehittämisen. Kansalaisopiston missio kuvaa hyvin sitä yhteiskunnallista vaikuttavuutta, jota kansalaisopisto tuo esiin toiminnassaan:

Kansalaisopisto on Seinäjoen alueen asukkaiden monipuolinen sivistäjä sekä aktiiviseen kansalaisuuteen kuuluvan osallisuuden ja elinikäisen oppimisen mahdollistaja. Kansalaisopisto tarjoaa palvelujaan kuntalaisten elämänlaadun ja hyvinvoinnin parantamiseksi. (Seinäjoen kansalaisopisto, i.a.)

Uudistuminen on kansalaisopiston toiminnalle tärkeää. Siksi myös strategiaa ollaan uudistamassa. Uusi strategia otetaan käyttöön keväällä 2025.

Mission lisäksi kansalaisopistossa on tunnistettu arvoja, joihin opiston toiminta perustuu (Seinäjoen kansalaisopisto, i.a.). Kansalaisopiston toimintaa ohjaa tutkittu, ammatillinen tieto, jota täydennetään koko ajan (ammattitaitoisuus). Toiminnassa arvostetaan yksilöä, ja lupauksista pidetään kiinni ja laatua valvotaan (luotettavuus). Tavoitteena on myös, että koulutukseen liittyvät palvelut ovat kaikkien ulottuvilla, ne ovat helposti saavutettavia ja niitä täydennetään koko ajan tarpeen mukaan (tavoitettavuus). Kansalaisopiston toiminnan halutaan olevan yhteiskuntaa kehittävää, tulevaisuuden suunnan tunnistamista ja ennakoimista. Erilaisiin ongelmiin ja tarpeisiin pyritään reagoimaan nopeasti (ketteruus).

Seinäjoen kansalaisopisto kuuluu Seinäjoen kaupungin sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan alaisuuteen (Seinäjoen kaupunki, i.a.). Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on päättää mm. kansalaisopiston budjetista ja opetussuunnitelmasta. Kansalaisopiston rehtorilla on taloudellisen vastuun lisäksi myös vastuu opetussuunnitelmasta sekä henkilöstöhallinnostosta. Kansalaisopisto muutti vuonna 2020 uusittuihin ja saneerattuihin tiloihin vanhan lääninsairaalan rakennuksiin. Aluetta kutsutaan nykyisin Tammikampus-alueeksi.

3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Tässä luvussa käsitellään kahta keskeistä pääkäsitettä, vapaa sivistystyö ja tapahtuma. Nämä käsitteet auttavat avaamaan uusia näkökulmia kansalaisopistojen toimintaan. Kansalaisopisto on kiinteä osa vapaata sivistystyötä eikä kansalaisopiston toimintaa voi täysin ymmärtää ilman käsitystä vapaasta sivistystyöstä ja sen merkityksestä. Lisäksi pohtimalla tapahtuman käsitettä, saadaan parempi ymmärrys siitä, miten yleisellä tasolla tapahtumat ovat merkittävä osa Seinäjoen kansalaisopiston toimintaa, ja miten kansalaisopistolle tuleva juhlasuunnitelma olisi parasta toteuttaa.

3.1 Vapaa sivistystyö

Fieldsin ym. (2019, s. 7–19) mukaan vapaalla sivistystyöllä tarkoitetaan kansalaisopistoja, kansanopistoja, opintokeskuksia, kesäyliopistoja ja liikunnan koulutuskeskuksia. Vapaan sivistystyön kenttä kattaa koko Suomen ja pitää sisällään yli 300 oppilaitosta. Toiminnan tarkoituksena on tavoitteeton, omaehtoinen opiskelu. Osassa oppilaitoksia järjestetään myös mm. toisen asteen ammatillista koulutusta, avointa korkeakouluopetusta, taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille, koulutusta maahanmuuttajille, täydennyskoulutuksia sekä lukiokoulutusta. Vapaalla sivistystyöllä on ollut keskeinen rooli hyvinvointivaltion, demokratian ja koulutuksellisen tasa-arvon rakentumisessa. Nyström (2018, s. 162–163) kuvaa artikkelissaan, kuinka ensimmäisten työväen- ja kansalaisopistojen syntyessä yli 100 vuotta sitten ajatuksena oli, että kansakunnan Suomessa tuli olla sivistynyttä. Tarvittiin erilaisia kansalaistaitoja, kykyä toimia ihmisten joukossa, toisin sanoen sivistystä. Alusta lähtien myös dialogisia taitoja pidettiin ensiarvoisen tärkeänä. Erilaiset keskustelupiirit olivat pitkään suosituimpia ryhmiä opistojen valikoimissa. Näissä piireissä joku opiskelijoista tai luennoitsija kertoi ensin jostain ajankohtaisesta aiheesta, minkä jälkeen piiristä valittu vastaväittäjä esitti oman näkemyksensä asiasta. Lopuksi koko piiri otti osaa keskusteluun. Tämän päivän riitaisassa ja keskustelua osaamattomassa ajassa tällaisille piireille olisi tarvetta.

Fields ym. (2019, s. 239) kertoo kirjassaan, että historiallisesti vapaa sivistystyö on ollut varsin vapaa valtion ohjauksesta eikä sen vaikuttavuutta ole juurikaan tutkittu Suomessa. Sen sijaan tehdyt arviot vaikutuksesta osoittavat, että opiskelu vapaan sivistystyön oppilaitoksissa tuottaa monenlaisia hyötyjä niin yksilölle kuin yhteiskunnallekin. Nykypäivän säästö- ja sopeuttamistoimet sekä erilaiset leikkauspäätökset vaikuttavat valitettavasti myös vapaan

sivistystyön kenttään. Valtiolla onkin tänä päivänä suurempi vaikutus kuin ennen myös vapaan sivistystyön kenttään ja toimintaan.

Lindén (2022) kuvaa kolumnissaan sitä, miten merkittävä rooli vapaan sivistystyön kentällä voi olla niin ihmiselle itselleen kuin yhteiskunnalle laajemminkin. Se tarjoaa aikuisopiskelijalle mahdollisuuden joko etsiä uutta polkua työuralleen, miettiä oman polun suuntaa tuleviin koulutusvalintoihin tai mahdollisuuden kehittää itseään ja omaa osaamistaan ilman muodollista pätevyyden tavoittelua. Koulutuksen vaikuttavuutta vapaan sivistystyön kentällä on vaikea todentaa, mutta Lindénin mukaan merkitys yksilölle on kuitenkin kiistaton. Moni opiskelija kokee saaneensa uuden suunnan elämälleen tai jopa mahdollisuuden uuteen työuraan. Kyse ei siis ole suinkaan vähäisen merkityksen omaavasta opintopolusta.

Kansalaisopistot lasketaan kuuluvaksi yhdeksi vapaan sivistystyön opetusmuodoksi (Kansalaisopistojen liitto (KoL), i.a.). Kansalaisopistoja voidaan kutsua työväenopistoksi, opistoksi, aikuisopistoksi tai kansalaisopistoksi. Kansalais- ja työväenopistojen periaatteena on olla kaikille avoin ikään tai koulutustaustaan katsomatta. Kansalaisopistojen toiminta perustuu elinikäiseen oppimiseen, josta ei suoriteta tutkintoa. KoL:n mukaan on tärkeää, että opetus tuodaan lähelle ihmistä, ja siksi kansalaisopistokenttä kattaa koko maan ja kaikki Suomen kunnat. Tarjolla olevien kurssien sisällöt voivat vaihdella eri kuntien välillä, koska kansalaisopistojen tulee vastata paikallisiin tarpeisiin ja erilaisiin muutoksiin yhteiskunnassa. Opetustarjonnan, johon kuuluu yleensä mm. musiikin, taideaineiden, liikunnan, tietotekniikan, käsityöaineiden ja kotitalouden kursseja sekä kieli- ja kirjallisuuskursseja, lisäksi kansalaisopistot ovat KoL:n mukaan alueillaan merkittäviä kulttuuritoimijoita. Kansalaisopistot järjestävät erilaisia konsertteja, teatteriesityksiä ja taidenäyttelyitä tarjoten samalla matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja kaikille kuntalaisille. Kansalaisopistot ovat myös merkittäviä työllistäjiä alueillaan ja tarjoavat töitä vakituiselle henkilöstölle, projektityöntekijöille sekä tuntiopettajille.

Nyströmin (2018, s. 163) mukaan vapaalle sivistystyölle on myös tulevaisuudessa tilausta. Yhteiskunta muuttuu nopeasti, ja koulutustason nousu on muuttanut sitä, mitä vapaalta sivistystyöltä tänä päivänä odotetaan. Keskustelupiirit ja yhteisöllisyys ovat kadonneet tai katoamassa, ja niiden tilan ovat ottaneet kurssien ja ryhmien omat kokoontumiset sekä someryhmät. Dialogia tarvitaan kuitenkin edelleen. Someaika on nostanut esiin vihapuheet ja sen, miten huonosti ihmiset toisiaan, toistensa puheita ja erilaisuutta sietävät. Vapaan sivistystyön kenttää tarvitaan siis edelleen, ehkä jopa enemmän tänä päivänä kuin aikaisemmin. Ihmisten

osallistaminen ja osallistuminen, yhdessä tekeminen ja sosiaalisen yhdessäolon lisääminen voisivat myös osaltaan auttaa tämän päivän haasteiden ratkomisessa.

3.2 Tapahtuman toteuttaminen

Huhtaniskan ja Tirrosen (2019, s. 2) mukaan tapahtuman voi määritellä siten, että sillä on alku ja loppu. Tapahtuma voi olla ainutkertainen tai säännöllisesti toistuva, pitkään suunniteltu tai spontaani asia. Tapahtuma voidaan järjestää yhdellä tai useammalla paikalla yhtä aikaa. Kyseessä on siis varsin monitahoinen ja monikasvoinen asia. Yhtä selkeää määrittelyä tapahtumalle on vaikea löytää.

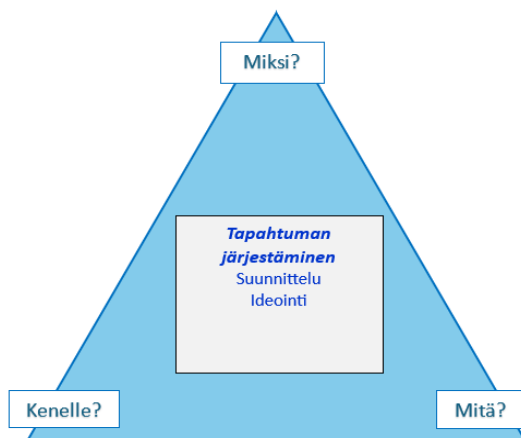
Suomessa järjestetään vuosittain paljon tapahtumia (Catani, 2017, s. 18–19; Huhtaniska & Tirronen, 2019, s. 5; Wallo ym., 2022). Lähes jokaiselta paikkakunnalta löytyy oma tapahtumansa, oli kyseessä sitten festivaali, kylätapahtuma, konsertti tai kesäjuhla. Osa tapahtumista on suunniteltu tuottamaan euromääräisiä tuloja ja osa taas toimii hyväntekeväisyyspohjalta ilman varsinaista rahallista tuotto-odotusta. Tapahtumien voidaankin luokitella olevan maksullisia tai maksuttomia, yleisö- tai yksityistilaisuuksia, työ- tai vapaa-ajan tilaisuuksia, verkossa pidettäviä tai fyysisiä kohtaamisia tai näiden yhdistelmiä. Tapahtumia voidaan luokitella myös sisällön mukaan, jolloin niistä saa kokonaan toisenlaisen käsityksen. Tapahtuman omistajana voi olla julkinen sektori, yksityinen, voittoa tavoitteleva yritys tai voittoa tavoittelematon organisaatio. Suomessa on järjestetty viime vuosina monia isoja tapahtumia, jotka ovat onnistuneet hienosti. Sellaisiakin tapahtumia löytyy, jotka eivät yrityksestä huolimatta ole olleet menestyksiä. Järjestelyt ovat saattaneet epäonnistua, ja ihmiset eivät ole löytäneet perille tapahtumaan. Catanin (2017, s. 19) mukaan tärkeimpiä asioita onnistuneen tapahtuman järjestämisessä ovat tavoitteellisuus, kiinnostava sisältö, realistinen budjetti, toimiva viestintä sekä ammattimaisesti toteutetut järjestelyt.

Tapahtumaa voidaan myös ajatella prosessina tai projektina (Wallo ym., 2022; Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a., s. 7). Suunnittelun jälkeen tapahtuma toteutetaan, ja lopuksi vuorossa on viimeistelyvaihe. Kokonaisuuteen kannattaa varata aikaa vähintään pari kuukautta. Kannattaa myös miettiä oman tapahtuman sisältöä ja sitä, mitä tapahtumaa varten tarvitaan. Jos halutaan varata tietty paikka tai esiintyjä, kannattaa olla hyvissä ajoin liikkeellä, jotta voidaan varmistua näiden toteutumisesta. Mitä isompi tapahtuma, sitä enemmän aikaa prosessiin tarvitaan.

3.2.1 Tapahtuman ideointi ja suunnittelu

Tapahtuman ideointia ei Wallon ym. (2022) mukaan kannata tehdä hätiköidysti. Ideoinnille kannattaa antaa aikaa, sillä paras idea vaatii monesti enemmän työtä. Kaikki lähtee liikkeelle innostavasta ideasta, mutta asioiden tarkastelu kriittisesti, ja tausta-asioiden varmistaminen takaavat paremman lopputuloksen suunnittelulle (Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a., s. 7). Usein ideointi yhdessä toisten kanssa saattaa saada oman idean kasvamaan ja muotoutumaan. Tapahtuman ideoinnissa voi käyttää apuna monenlaisia apuvälineitä, esimerkiksi miellekartat tai aivoriihi.

Tapahtumaa suunniteltaessa on myös mietittävä tarkkaan, miksi tapahtuma järjestetään, kenelle se järjestetään ja mitä ollaan järjestämässä. Wallo ym. (2022) kuvaavat kirjassaan sitä, miten nämä asiat tulee ottaa huomioon. Ideasta ja ajatuksesta kaikki lähtee liikkeelle, mutta yhtä tärkeää on ottaa huomioon kysymykset miksi, mitä ja kenelle.

Kuvio 1. Tapahtuman suunnittelu (soveltaen Wallo ym., 2022).

Tapahtuman idea syntyy siis kolmion kysymyksiin vastaamalla. Pienestä ajatuksen poikasta lähdetään kehittämään varsinaista tapahtumaa esittämällä oikeanlaisia kysymyksiä: Miksi tämä tapahtuma tulisi järjestää? Mitä uutta tai ainutlaatuista se toisi tullessaan? Kenelle tapahtumaa ollaan järjestämässä? Tapahtuman järjestäjältä tulee löytyä näihin vastaus. Idean löydyttyä on syytä alkaa miettimään tapahtuman ajankohtaa ja paikkaa. Catani (2017, s. 42–44) toteaa, että ajankohtaa mietittäessä kannattaa selvittää, mitä muita tapahtumia tuohon aikaan järjestetään, haittaavatko ne oman tapahtuman järjestämistä vai voidaanko

ajatella niiden tukevan toisiaan. Hän kuvaa kirjassaan myös tapahtumapaikan tärkeyttä. Tapahtuman luonteeseen vaikuttaa olennaisella tavalla se, missä tapahtuma tullaan järjestämään. Tapahtumapaikkaa valittaessa on hyvä miettiä, mitä pitää ottaa huomioon ja mitä rajoitteita valittu tila kenties tapahtumalle aiheuttaa.

Tapahtumaa järjestäessä kannattaa asioista aina sopia kirjallisesti (Catani, 2017, s. 54). Tapahtuman järjestämisessä tarvitaan yleensä yhteistyötä useiden eri toimijoiden kesken. Kirjallinen sopimus helpottaa yleensä kaikkia osapuolia. Sen avulla jokainen tapahtumassa mukana oleva toimija tietää tarkalleen, mitä on sovittu ja millaisesta aikataulusta puhutaan.

Tapahtuman tuottajan tulee myös ottaa huomioon viranomaisille ja kaupungeille tehtävät ilmoitukset ja kysyttävät luvat (Catani, 2017, s. 57–59; Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a., s. 13–22). Poliisille pitää yleisötilaisuuden järjestämisestä tehdä ilmoitus viimeistään 5 vuorokautta ennen tapahtumaa. Tänä päivänä monet ilmoituksista voi tehdä myös digitaalisesti. Lupien hankkiminen ja ilmoitusten tekeminen kannattaa kuitenkin aloittaa hyvissä ajoin. Kannattaa myös tarkistaa, tarvitaanko tapahtumaa varten vakuutuksia ja pitääkö esimerkiksi Teostolle tai Gramexille ilmoittaa tapahtuman sisällöstä.

Tapahtuman turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota (Wallo ym., 2022). On tärkeää muistaa huolehtia tapahtuman ilmoittamisesta viranomaisille ja lupien hakeminen, mutta vieläkin tärkeämpää on miettiä tapahtuman mahdollisia riskejä ja keskittyä varmistamaan, että tapahtuma on turvallinen kaikille osapuolille. Tapahtuman luonne saattaa olla sellainen, että sille tarvitaan turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Suunnitelmien avulla pystytään hyvin miettimään tapahtuman erilaisia riskikohtia ja niihin varautumista. Työssä olevan henkilökunnan tulee olla tietoinen siitä, minne ja miten ilmoitetaan erilaisista turvallisuusriskeistä. Tapahtuman järjestäjällä on aina vastuu turvallisuudesta.

Jos tapahtuman halutaan menestyvän, tulee sitä myös markkinoida (Wallo ym., 2022). Markkinointia suunniteltaessa on hyvä ottaa huomioon se, millaisesta tapahtumasta on kysymys. Kenelle tapahtuma on tarkoitettu ja mitkä ovat tapahtuman tavoitteet? Näiden avulla voidaan alkaa miettimään sitä, missä markkinointi parhaiten tavoittaa potentiaaliset osallistujat, kannattaako markkinointia panostaa sosiaaliseen mediaan vai onko printtimedia parempi vaihtoehto. Digitaalinen markkinointi on tänä päivänä ehdottomasti yleisin markkinointimuoto. Siihen lasketaan kaikki verkossa tapahtuva markkinointi, esimerkiksi sähköposti- ja verkkosivumarkkinointi sekä sosiaalinen media. Markkinoinnin vaikuttavuutta on myös hyvä seurata. On

tärkeää tietää, saavuttavatko tehdyt toimenpiteet oikean yleisön vai onko markkinointisuunnitelmaa kenties syytä muuttaa.

3.2.2 Tapahtuman toteutus

Suunnittelun jälkeen aletaan toteuttamaan tapahtumaa. Wallon ym. (2022) mukaan toteuttamisen voi jakaa kolmeen eri vaiheeseen: rakentaminen, tapahtuma ja purku. Mitä parempi ja tarkempi suunnitteluvaihe on ollut, sitä vaivattomampia ovat tapahtuman käynnistämiseen liittyvät tehtävät (Huhtaniska & Tirronen, 2019, s. 224). Wallo ym. (2022) kertoo kirjassaan, että rakennusvaiheessa on tarkoitus saada kaikki valmiiksi niin, että tapahtuma voidaan käynnistää. Tämä vaihe kattaa niin lavan rakentamisen kuin teknisten asioiden kuntoon saattamisen, koristelut ja opasteiden pystytyksen. Rakennusvaihe on tärkeää suunnitella hyvin etukäteen, sillä siten vältetään turhilta viivästyksiltä ja sekaannuksilta. Rakennusvaiheeseen vaikuttavat suuresti tila ja siellä olevat toimijat. Kannattaa myös ottaa huomioon, että yleensä rakennusvaihe vie huomattavasti enemmän aikaa, henkilökuntaa ja joskus myös rahaa kuin itse tapahtuma tai kaiken purkaminen.

Hyvällä tapahtumalla on selkeä aloitus ja lopetus (Wallo ym., 2022). Yleisön ei tule joutua arvailemaan, missä vaiheessa tapahtuma käynnistyy tai joko on aika lähteä kotiin. Muuten tapahtuma toivottavasti etenee suunnitellusti ja aikataulun mukaan. Kaikki on toivon mukaan niin hyvin suunniteltu, että viimeiset hetket ennen vieraiden saapumista on rauhoitettu eikä turhia hätäilyjä enää tarvita (Catani, 2017, s. 98–99; Wallo ym., 2022). Vaikka jotain yllättävää tulisikin vastaan, on tärkeää muistaa pysyä rauhallisena ja edetä asia kerrallaan. Hätäntyneisyys ja paniikki välittyy myös yleisölle, ja kaaos on valmis. Rauhallinen tuottaja antaa kaikille sellaisen olon, että hänellä on asiat hallinnassa, vaikka tilanne olisi kuinka kaottinen tahansa. On kuitenkin hyvä varautua siihen, että jotain ongelmia tulee. Niihin täytyy löytää nopeasti ratkaisu ja mennä kaikesta huolimatta eteenpäin.

Tapahtuman alkaessa on hyvä myös muistaa, että ensimmäinen kohtaaminen yleisön kanssa on kaikkein tärkein asia (Catani, 2017, s. 100). Yleisö saattaa kohdata kenet tahansa henkilökunnasta, ja onkin ehdottoman tärkeää muistuttaa kaikkia siitä, että yleisö otetaan vastaan hymyillen ja ystävällisesti. Selkeä opastus ja ystävällinen käytös takaavat sen, että tapahtumaan osallistuja tuntee olonsa tervetulleeksi.

Etelä-Pohjanmaan liiton (i.a., s. 8) oppaassa muistutetaan, että jokainen tapahtuma on tekijöittensä summa. Jokainen tuottaja tuo tapahtumaan oman näkemyksensä ja osaamisensa. Tapahtuman aikana onkin tärkeää, että yksi ihminen on määritetty vastuuhenkilöksi, jonka tehtävänä on seurata tapahtuman kulkua (Wallo ym., 2022). Hänen vastuullaan on päättää, miten toimitaan ongelmatilanteissa, jos kaikki ei etenekään suunnitellusti. Tapahtuman vastuuhenkilön tehtävänä on myös jakaa vastuuta, kehua, kiittää, seurata tapahtuman kulkua, huomioida ja muistuttaa. Tämän henkilön on tärkeää huolehtia muusta henkilökunnasta, esiintyjistä ja vapaaehtoisista (Catani, 2017, s. 101–102; Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a., s. 8). Esiintyjillä on tärkeää olla vastuuhenkilön yhteystiedot, jos jotain ongelmia tulee vastaan. Heidän kanssaan on hyvä sopia, kuka tulee heitä vastaan sovittuna aikana ja missä tapaaminen järjestetään. Esiintyjillä saattaa olla erityistoiveita, jotka on hyvä pyrkiä ottamaan huomioon. Myös henkilökunnan ja vapaaehtoisten on tärkeää tietää, kenen puoleen kääntyä kysymysten kanssa. Henkilökunnan ja vapaaehtoisten ruokailu sekä taukojen järjestäminen on myös hyvä muistaa. Levänneenä ja kylläisenä työn tekeminen sujuu paljon paremmin. Tapahtumassa vastuuhenkilönä olevan tulee muistaa myös oma jaksaminen ja huolehtia siitä, että saa käydä syömässä ja tauolla päivän aikana. Catani kirjoittaa kirjassaan, että hän kokee onnistuneensa, kun hänellä on tapahtumapäivän aikana vain vähän tehtävää.

Tapahtuman päätyttyä on aika huolehtia siitä, että vieraiden kotimatka alkaa yhtä hyvissä merkeissä kuin tapahtumaan tulo (Catani, 2017, s. 120). Jos suurin osa vieraista poistuu samalla hetkellä, on tärkeää muistaa liikenteenohjauksen merkitys. Sillä tavoin kotimatkan alkuun eri kerry turhaa ärtymystä esimerkiksi turhalta tuntuvan jonottamisen tai parkkipaikalta poispääsemisen takia. On myös hyvä huomata, että henkilökunta ei saa häiritä purkutöillään tai siivouksillaan poistuvaa juhlakansaa. Parhaimmassa tapauksessa purkutyöt aloitetaan vasta vieraiden poistuttua. Tapahtuman vastuuhenkilö poistuu vasta viimeisten vieraiden jälkeen. Hyvä tuottaja on paikalla loppuun saakka auttamassa myös purkutöissä. Jos mahdollista, voi henkilökunnan kanssa vielä kokoontua yhteen ja kiittää onnistuneesta tapahtumasta.

3.2.3 Tapahtuman viimeistely

Tapahtuma ei pääty siihen, kun viimeinen vieras poistuu paikalta, kaikki rakennetut rakenteet on purettu ja paikat siivottu. Sen jälkeen alkaa jälkivaihe, jolla myös on oma merkityksensä tapahtuman järjestämisessä (Wallo ym., 2022). Tapahtumaan osallistujia voidaan kiittää siitä,

että he osallistuivat tapahtumaan, esimerkiksi sosiaalisen median kanavissa. Palautteen kerääminen niin tapahtumasta kuin järjestäjästä on tärkeää. Palautetta kannattaa kerätä tapahtumaan osallistuneilta ja tapahtuman järjestämisessä mukana olleilta. Palautteen avulla on mahdollisuus kehittää omaa toimintaa ja oppia kenties jotain uutta.

Tapahtuman päättymisen jälkeen tulee huolehtia siitä, että kaikki velvollisuudet on tullut täytettyä, tapahtumasta aiheutuneet kulut tullaan hoitamaan sovitusti ja mahdolliset raportoinnit hoidetaan viipymättä (Wallo ym., 2022; Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a. s. 35). Tapahtumassa mukana ollutta henkilökuntaa ja vapaaehtoisia, yhteistyökumppaneita sekä esiintyjiä tulee muistaa kiittää heidän panoksestaan tapahtuman loppuunsaattamisessa. Jos on mahdollista, voidaan henkilökunnalle ja vapaaehtoisille järjestää kiitosjuhla, joka omalta osaltaan toimii eräänlaisena jälkimarkkinointina.

4 TOIMINNALLINEN OSUUS

4.1 Lähtökohdat ja rajaus

Lähtökohdana tämän työn tekemiselle oli tuottaa Seinäjoen kansalaisopistolle ohjenuora sille, millainen tuleva 80-vuotisjuhla voisi olla ja miten se olisi hyvä järjestää. Vaikka Seinäjoen kansalaisopisto järjestää vuosittain paljon erilaisia tapahtumia, heillä ei kuitenkaan ole selkeää suunnitelmaa tapahtumien rungoksi. Tämän opinnäytetyön aihe onkin Seinäjoen kansalaisopistolle tärkeä ja ajankohtainen. Tulevista 80-vuotisjuhlista halutaan onnistunut tilaisuus ja siksi tähän toivottiin apua opinnäytetyön muodossa. Alustavasti oli tarkoitus, että juhlasuunnitelman lisäksi työssä voisi näkyä myös se, mitä kaikkea koko juhluvuoden aikana tulee tapahtumaan. Ajatuksena oli tehdä eräänlainen vuosikello. Suunnittelun alkuvaiheessa todettiin kuitenkin, että sekä vuosikellon että juhlasuunnitelman teko on liian laaja kokonaisuus opinnäytetyöhön, joten suunnitelma vuosikellosta jätettiin pois. Yhdessä toimeksiantajan kanssa tehty muutos ja tarkempi rajaus oli oikein hyvä ratkaisu. Minua tämän työn tekijänä kiinnostaa erityisesti auttaa kansalaisopiston henkilökuntaa juhlan suunnittelussa ja ideoimisessa.

Toimeksiantajalta tuli myös toive, että he saisivat käyttöönsä yleiset ohjeet siitä, miten tapahtumia järjestetään, mitä kaikkea pitää ottaa huomioon ja mistä lähdetään liikkeelle. Työn tavoitteena on tuottaa ohjeellinen, jossa ovat mukana yleiset tapahtuman järjestämiseen liittyvät ohjeet sekä 80-vuotisjuhlaa varten tehty suunnitelma.

4.2 Työyhteisön osallistaminen

Kehittäminen ja osallistaminen ovat tätä päivää. Meriluodon ja Litmasen (2019, s. 7–8) mukaan osallistumista voi kutsua megatrendiksi. Kansalaisten halutaan osallistuvan erilaisiin kehittämisen- ja ideointitilaisuuksiin. Se tuntuu olevan tänä päivänä välttämätön osa päätöksentekoa. Tämä ei kuitenkaan ole mikään uusi ilmiö. Esimerkiksi poliittisessa demokratiassa ihmisten osallistaminen on kautta aikain ollut tärkeä osa päätöksentekoa. Uusien innovaatioiden myötä osallistuminen ja osallistaminen ovat tulleet jäädäkseen demokraattiseen päätöksentekoon. Ihmisiä halutaan vastuuttaa ja heitä kutsutaan mukaan kehittämään uusia ideoita ja ratkaisuja olemassa oleviin haasteisiin (Isola, 2019, s. 87). Ihmisiä kannattaa ehdottomasti osallistaa erilaisen toiminnan tai palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Sitä kautta saadaan

oikeasti tietoa siitä, mitä ihmiset oikeasti tarvitsevat ja haluavat. Osallistumisen voidaankin katsoa palvelevan yksilön lisäksi myös yhteistä hyvää. Tarpeettomien palveluiden tuottaminen on turhaa ja kallista. Panostukset kannattaa suunnata sinne, missä niitä oikeasti ihmiset kokevat tarvitsevansa (Isola & Kurikka, 2019, s. 189–190).

Henkilöstön osallistaminen oman työnsä suunnitteluun ja kehittämiseen lisää motivaatiota ja työhyvinvointia (Rauvola & Pietikäinen, 2021). Se, että jokainen työntekijä voi halutessaan osallistua toiminnan kehittämiseen, auttaa yksittäistä henkilöä sitoutumaan paremmin yhteisiin tavoitteisiin, parantaa työssä viihtymistä ja kasvattaa positiivista kokemusta työpaikasta.

Myös työpaikoilla järjestetään enenevässä määrin erilaisia työpajoja ja ideointiriihiä, joissa työntekijöiden ääni tulee kuuluviin (Raitaranta & von Weissenberg, 2023, s. 47–50). Yleensä näiden työpajojen taustalla on tarve, kenties joku ongelma, joka halutaan ratkaista. Tarpeen saattaa tunnistaa yksi ihminen, mutta se voi olla myös muiden mielestä sellainen, joka vaatii huomiota. Työpajan suunnitteluun tarvitaan aina joku, joka kutsuu ryhmän kasaan ja sanoittaa tarpeen. Kokoonkutsujan on syytä miettiä etukäteen, miksi kutsua ollaan lähettämässä juuri valituille henkilöille, mitä heille kerrotaan kutsussa kokoontumisen syystä ja täytyykö osallistujan valmistautua tapaamiseen ennakkoon jollain tavalla. Seinäjoen kansalaisopistolla halutaan ottaa henkilökunta mukaan suunnittelemaan niin tulevaa lukuvuotta kuin tulevia tapahtumia. Osa suunnittelusta tapahtuu koko henkilökunnan kesken ja osa pienemmällä porukalla, yleensä päätoimisen henkilökunnan kesken.

4.3 Työpajatyöskentely

Työpajatyöskentely on paljon käytetty ja tehokas tapa tuottaa yritykselle uusia ideoita ja ratkaisuja erilaisiin ongelmiin (Lappalainen, 2018). Onnistuneen työpajan jälkeen osallistujilla on tunne, että he ovat päässeet vaikuttamaan ja tuomaan omia näkemyksiään esiin. Tämä kuitenkin vaatii yrityksen johdolta avointa suhtautumista erilaisiin ideoihin ja ajatuksiin. Lappalaisen (2018) mukaan parasta on, jos johtoporras heittäytyy ideointiprosessiin mukaan rohkeasti ja avoimesti. Hyvä pomo ei tyrmää uusia ideoita, vaan osaa kannustaa työntekijöitään viemään ajatuksia eteenpäin, kehittämään jotain uutta.

Seinäjoen kansalaisopiston päätoimiselle henkilöstölle järjestettiin työpaja 30.1.2024 klo 13.45–15.15. Työpajan tarkoituksena oli antaa päätoimiselle henkilökunnalle mahdollisuus osallistua tulevan 80-vuotisjuhlan suunnitteluun ja ideointiin. Tavoitteena oli, että työpajassa

tulisi esiin mahdollisimman paljon erilaisia ajatuksia siitä, millainen juhla henkilökunnan mielestä olisi paras.

Kansalaisopistolla on päätoimista henkilökuntaa 23. Työpajassa osallistujia paikalla oli 17. Osallistumisprosentti oli siten ilahduttavan suuri. Työpajan aluksi pidettiin pieni alustus työpajan kulkuun liittyen. Alustuksessa kerrottiin työpajan tarkoitus ja tavoite, mitä odotuksia työpajan suhteen on, minkälainen aikataulu työpajalla on ja miten ryhmät jaetaan. Ryhmät oli ajan säästämiseksi jaettu etukäteen. Osallistujia pyydettiin kirjaamaan kaikenlaiset kysymyksien avulla syntyneet ideat muistiin. Budjettia tai resurssia ei tarvinnut tässä kohtaa miettiä. Ennen ryhmiin jakautumista jokainen osallistuja sai itsenäisesti miettiä hetken vastausta kahteen kysymykseen. Ensimmäisessä kysymyksessä osallistuja sai miettiä, mikä on paras tapahtuma, johon hän on osallistunut, ja mikä siitä teki parhaan ikinä. Toisessa kysymyksessä piti miettiä, mikä on ollut huonoin tapahtuma, johon hän on osallistunut ja miksi. Vastaukset osallistuja sai kirjoittaa post-it-lapuille.

Kuvio 2. Seinäjoen kansalaisopiston työpajakysymykset 31.1.2024.

Henkilökohtaisten kysymysten jälkeen ryhmille osoitettiin sopivat paikat ja ryhmiin jakautuminen sujui vaivattomasti. Jokainen ryhmä sai valmiiksi tehdyt A3-kokoiset paperit, johon kyseinen kysymys oli kirjoitettu. Ryhmä sai itse valita, miten haluavat ajatuksiaan paperille kirjata. Työpajan vetäjä kävi seuraamassa eri ryhmien työskentelyä ja oli saatavilla, jos kysymyksiä tehtävästä tuli esiin. Jokaiselle kysymykselle oli varattu aikaa n. 12 minuuttia, ja työpajan vetäjä kävi ilmoittamassa ajan kulumisesta ja vaihtoi aina uudet kysymykset ryhmien mietittäväksi.

Työpajassa ehdittiin käymään läpi kuusi erilaista kysymystä tulevan juhlan rakenteeseen ja tunnelmaan liittyen. Kysymykset koskivat juhlapäivän rakennetta, ja sitä, mistä juhlapäivän tunnelma koostuu, mitä juhlassa ehdottomasti pitää olla mukana, kuka olisi hyvä juhlapuhuja ja missä juhla olisi hyvä järjestää. Bonuskysymyksenä kysyttiin, mitä muita tapahtumia ja toimintaa juhluvuoden aikana voisi olla. Tämä kysymys sovittiin toimeksiantajan kanssa, koska heillä oli tarvetta selvittää myös juhluvuoden kokonaisuutta. Jokainen ryhmä käytti kaiken annetun ajan jokaisen kysymyksen kohdalla. Kysymykset vaikuttivat olleen ryhmille mieluisia, koska ideoita ja ajatuksia tuli jokaiseen kysymykseen jokaiselta ryhmältä runsaasti.

Työpajan päätteeksi kokoonnuttiin vielä yhteen. Työpajan vetäjä kertoi, että uusia ideoita ja ajatuksia tuli kaikilta ryhmiltä runsaasti. Jokaista osallistujaa kiitettiin aktiivisesta osallistumisesta. Työpajan vetäjä kertoi myös, että yhteenveto iltapäivän ideoista tulee kaikille tutustuttavaksi myöhemmin.

4.4 Tapahtuman suunnittelua

Järjestetyn työpajan lisäksi kansalaisopistolla pidettiin yhteinen palaveri 19.3.2024. Palaverissa käytiin läpi työpajan tuloksia ja sitä, millaisia ideoita siellä syntyi. Tuohon tilaisuuteen kokoontuneelta ryhmältä tuli vielä muutamia ideoita ja ajatuksia lisättäväksi suunnitelmaan.

Palaverissa oli myös tarkoitus päättää juhlan ajankohta. Juhlalle on alusta lähtien ollut tarjolla kaksi mahdollista ajankohtaa, huhtikuu tai kesäkuu. Huhtikuun puolesta puhui se, että silloin järjestetään kansalaisopiston perinteiset kevätnäyttelyt, jonne opiskelijat ja opettajat tuovat vuoden aikana tekemiään töitä näytille. Moni palaveriin osallistunut kuitenkin huomautti, että kevään sää on aina hyvin arvoituksellinen ja tapahtumaa ei voida suunnitella järjestettäväksi ulkona. Kesäkuun puolesta taas puhui se, että tuolloin voitaisiin todennäköisesti käyttää hyödyksi kansalaiskampanjan sisäpihaa. Kesäkuun huonona puolena pidettiin sitä, että

kansalaisopiston kausi on jo tuolloin päättynyt ja tuntiopettajien innostaminen tapahtumaan osallistumiseen koettiin haastavaksi. Suurin osa päätoimisesta henkilökunnasta oli huhtikuun kannalla, ja siihen nyt alustavasti päädyttiin. Tarkkaa päivänmäärää ei vielä lyöty lukkoon. Samassa tilaisuudessa keskusteltiin myös juhlapaikasta. Yleisenä toiveena on, että juhla voitaisiin järjestää kansalaisopiston omissa tiloissa, mutta samalla ymmärretään omien tilojen rajoittuneisuus. Juhlapaikkaa ei palaverissa lyöty lukkoon.

Tapahtuman suunnittelusta oli kiinnostunut myös kaksi kansalaisopiston tuntiopettajaa. Toinen heistä kertoi mielipiteitään sähköpostitse, ja toisen kanssa sovittiin tapaaminen Seinäjoen kansalaisopiston Tammikahvilaan. Näitä mielipiteitä tullaan myös ottamaan huomioon tapahtuman suunnitelmaa tehtäessä. Esiin tulleista ajatuksista ja ideoista kävi selvästi ilmi, että tuntiopettajien toiveena on, että kansalaisopiston opiskelijat otetaan huomioon juhlaa suunniteltaessa. Myös opiskelijoiden osaamista halutaan tuoda juhlassa esiin. Toiveena on, että opiskelijat pääsisivät esiintymään joko ryhmissä tai yksin, riippuen opiskeltavasta aiheesta. Muuten ajatukset juhlan järjestelyihin liittyen olivat pitkälti samanlaisia kuin päätoimisella henkilökunnalla.

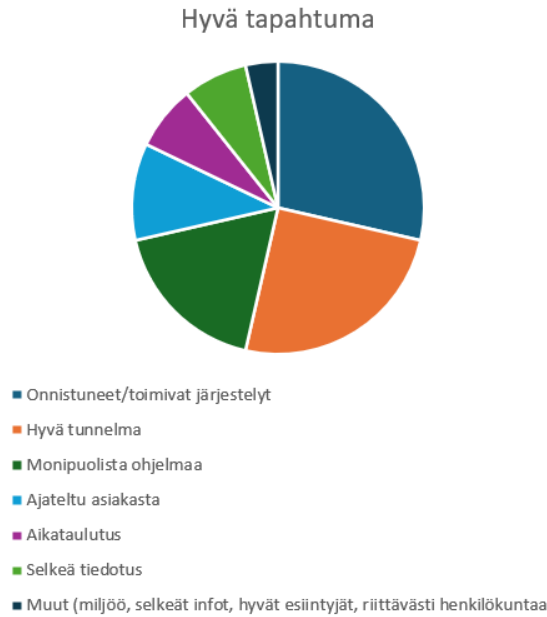
5 YHTEISIDEOINNIN TULOKSET JA ANALYYSI

Tässä työssä haluttiin osallistaa Seinäjoen kansalaisopiston päätoimista henkilökuntaa. Heidät haluttiin mukaan suunnittelemaan tulevaa vuosijuhlaa. Osallistavien menetelmien keskipteessä on projekteihin osallistuvien mielipiteiden ja tietojen arvostaminen (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Ryhmässä keskustelu on monesti paras tapa saada asioiden parhaat puolet esiin. Ryhmän vetäjän tehtävänä on kuunnella, oppia, koota ja koordinoita. Hän toimii mahdollistajana osallistujien oppimiselle.

Työpajojen tuloksia voidaan analysoida monin eri keinoin. Tässä työssä analysointiin käytettiin sisällönanalyysia. Sen avulla sisältöä on mahdollista kuvata tiivistetysti ja yleisessä muodossa (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Sisällönanalyysia käytettäessä ei välttämättä muodosteta johtopäätöksiä vaan sisältöä kuvataan enemmän tuloksina. Tuomi ja Sarajärvi (2018) kuvaavat kirjassaan sisällönanalyysin olevan tekstianalyysia, jossa tekstin merkitykset ovat tärkeässä osassa. Tästäkin syystä sisällönanalyysi oli paras tapa analysoida työpajasta saatuja tuloksia.

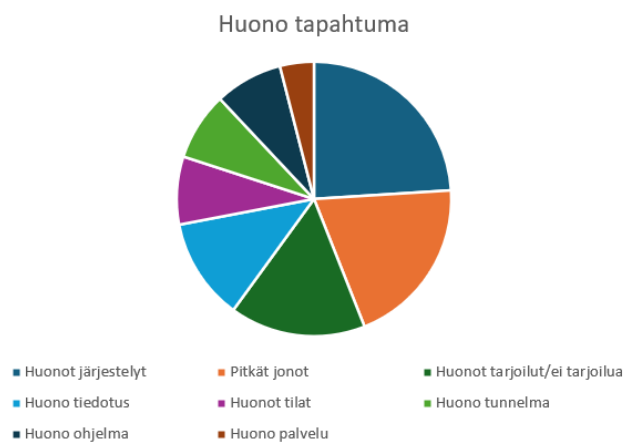
Työpajassa käsitellyt ensimmäiset kaksi kysymystä pitivät sisällään jokaisen omaa pohdintaa kaikkein parhaimmasta ja huonoimmasta tapahtumasta. Jokaiselta työpajaan osallistuneelta tuli erilaisia kommentteja parhaaseen ja huonoimpaan tapahtumaan liittyen. Nämä kysymykset virittivät osallistujat työpajan aloitukseen. Jokainen sai pitää vastaukset itsellään työpajan ajan, ja heitä ohjeistettiin käyttämään näitä vastauksia apuna oman juhlan ideoinnissa. Näiden kysymyksien vastauksia ei käsitelty yhteisesti, mutta jokainen sai toki tuoda omat kokemuksensa ryhmässään esiin. Vastaukset palautettiin työpajan päätteeksi.

Parhaiden tapahtumien kommentteissa mainittiin useasti esimerkiksi onnistuneet järjestelyt, hyvä tunnelma, monipuolinen ohjelma, yleisön huomioon ottaminen ja aikataulut (kuvio 3).

Kuvio 3. Miksi tapahtumakokemus oli onnistunut?

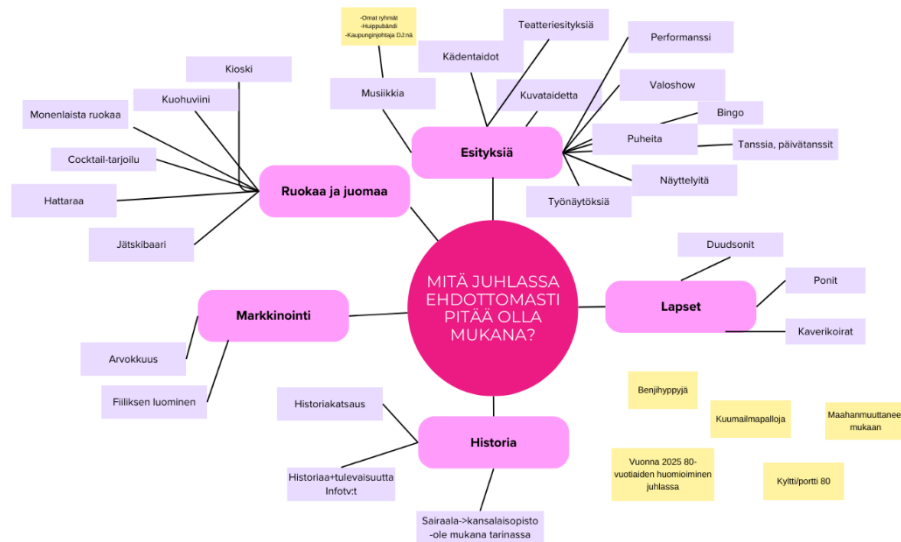
Huono tapahtuma piti sisällään esimerkiksi huonot järjestelyt, pitkät jonot, huonot tarjoilut ja huonon tiedotuksen (kuvio 4).

Kuvio 4. Miksi tapahtumakokemus epäonnistui?

Kolmanteen kysymykseen, mitä juhlassa ehdottomasti pitää olla mukana, tuli monenlaisia ajatuksia ja ideoita (kuvio 5). Jokainen ryhmä nosti esiin, että juhlassa pitää olla tarjolla tai ostettavana ruokaa ja juomaa. Juhlassa toivotaan olevan erilaisia esityksiä, musiikkia, teatteria, kuvataidetta, näyttelyitä ja työnäytöksiä. Kansalaisopiston omien opiskelijoiden toivotaan nousevan esiin esityksissä. Lapsille toivottiin omaa erityistä ohjelmaa, ja kansalaisopiston ja Tammikampuksen historiaa halutaan myös tuoda jollain tapaa esiin. Erityisesti toivottiin rentoa tunnelmaa, tarjottavaa kaikille aisteille ja raikastusta kansalaisopiston tapahtumaan.

SEINÄJOEN KANSALAIPOISTON 80 V. JUHLA

Kuvio 5. Ehdotuksia juhlan tärkeistä elementeistä.

Kansalaisopisto on määritellyt juhluvuoden teemaksi äärettömien mahdollisuuksien opiston. Neljäs kysymys käsitteli teemaa mukailen ajatusta mahdollisesta juhlapuhujasta. Ryhmiä pyydettiin miettimään, minkä ammattiryhmän edustaja olisi sopiva pitämään puheen juhlassa. Ryhmät saivat valmiita ehdotuksia eri ammattiryhmistä, esimerkiksi näyttelijä, opettaja, muusikko ja koomikko. Näiden valmiiden ehdotusten lisäksi ryhmät saivat lisätä omia ehdotuksiin ja miettiä myös sopivaa henkilöä. Ryhmät kehittivät useita erilaisia vaihtoehtoja. Eniten kuitenkin korostui se, että juhlapuhujan toivottiin olevan henkilö, jolla on ymmärrystä kulttuurin lisäksi kansalaisopistotoiminnasta. Toisaalta taas haluttiin löytää julkisuuden henkilö tuomaan juhlalle nostetta. Tammikuussa pidetyt presidentinvaalit näkyivät myös tämän työpajan vastauksissa. Juhlapuhujaksi ehdotettiin väistynyttä presidenttiä Sauli Niinistöä tai istuvaa presidenttiä Alexander Stubbia. Muina sopivina puhujaehdokkaana mainittiin mm. Jukka Jalonen, Susanna Laine, Niko Kivelä, Petri Nygård ja Hannu-Pekka Björkman.

Viidennessä kysymyksessä pyydettiin miettimään juhlan tunnelmaa, mistä se syntyy ja miten se saadaan aikaan. Jokainen ryhmä sai käyttöönsä erilaisia tunnelmia kuvaavia kortteja. Heille annettiin ohjeeksi, että kortteja voi käyttää apuna, kun sopivaa tunnelmaa mietitään. Vastauksissa toivottiin kansalaisopiston näköistä juhlaa, rentoa, lämmintä ilmapiiriä ja välittömyyttä (kuvio 6). Hyvä suunnitelma ja laadukas ohjelma nousivat myös esiin. Markkinoinnin toivottiin olevan laadukasta ja sellaista, että kaikki tuntevat olevansa tervetulleita.

SEINÄJOEN KANSALISOPISTON 80 V. JUHLA

Kuvio 6. Ajatuksia juhlan tunnelmasta.

Seinäjoen kansalaisopiston 80-vuotisjuhla tulee todennäköisesti ajoittumaan huhtikuulle 2025. Juhla tullaan järjestämään samaan aikaan kansalaisopiston joka toinen vuosi järjestetävän kevätnäyttelyn kanssa. Kevätnäyttelyssä kansalaisopiston opiskelijat ja opettajat pääsevät näyttämään, mitä vuoden aikana on saatu aikaan. Samaan aikaan järjestettävään juhlaan päädyttiin, koska esiin nostettiin henkilökunnan resurssit ja se, että kahden isomman tapahtuman järjestäminen saman kevään aikana ei välttämättä ole mielekästä.

Juhlan pitopaikasta käytiin myös keskustelua henkilökunnan kesken. Lähes kaikki haluaisivat juhlan olevan omissa tiloissa Tammikampusalueella, mutta tilojen koko rajoittaa juhlaan osallistuvien määrää jonkun verran. Tiloista tullaan käymään vielä keskustelua ennen lopullista päätöstä.

Kaiken kaikkiaan Seinäjoen kansalaisopiston henkilökunta toivoo tulevan 80-vuotisjuhlan olevan kaikille kaupunkilaisille suunnattu. Opiston opiskelijat toivotaan erityisesti otettavan huomioon juhlaa suunniteltaessa. Juhlaan halutaan myös oma osio kutsuvieraille, mutta suuremman huomion toivotaan kuitenkin menevän kaikille suunnattuun ohjelmaan. Yleisen tunnelman toivotaan olevan rento ja iloinen, kansalaisopiston näköinen. Juhlassa olevan ohjelman toivotaan olevan laadukasta ja myös opiston omia opiskelijoita toivotaan mukaan esiintymään juhlassa.

80-vuotisjuhlan kohderyhmästä ei ollut erillistä kysymystä. Kansalaisopiston opiskelijoiden ikäjakauma on laaja, vauvasta vaariin, eikä juhlaa haluttu kohdentaa liiaksi millekään tietylle ikäryhmälle. Tulevan juhlan halutaan olevan kaikille avoin, ja mahdollisuuksien mukaan ohjelman tulisi olla mahdollisimman monipuolista.

Työpajassa ja sen jälkeisissä keskusteluissa nostettiin myös erillisinä ideoina esiin ympäristökunnissa, Nurmossa, Ylistarossa ja Peräseinäjoella järjestettävät juhlatapahtuman etkot sekä juhlatapahtuman suojelija. Etkoja toivottiin siksi, että myös ympäristökuntien opiskelijat tulisivat paremmin huomioon otetuksi. Samalla heitä kannustettaisiin osallistumaan varsinaiseen juhlaan. Idea tapahtuman suojelijaksi tuli esiin työpajan yhdeltä ryhmältä. Ajatus mahdollisesta tapahtuman suojelijasta aiheutti monenlaista keskustelua, mutta suurin osa suhtautui asiaan myönteisesti. Yhteisesti päätettiin, että aletaan selvittämään asiaa. Siitä, kuka olisi tehtävään sopiva, aloitettiin keskustelu.

6 POHDINTA

6.1 Yhteenveto

Opinnäytetyössä syntyneen suunnitelman tavoitteena on, että Seinäjoen kansalaisopiston 80-vuotisjuhla toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla. Päätoimiselle henkilökunnalle pidetty työpaja antoi paljon ajatuksia ja ideoita siitä, millaista juhlaa he toivovat. Wallo ym. (2022) kehittävät aloittamaan suunnittelun hyvissä ajoin ja ottamaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa mukaan ihmiset, jotka tulevat osallistumaan tapahtuman toteuttamiseen. Tällä tavoin on mahdollista saada heidät sitoutumaan yhdessä sovittuihin tavoitteisiin. Tässä työssä oli tärkeää saada kansalaisopistolta mukaan ne henkilöt, jotka ovat avainasemassa tulevan juhlan toteuttamisessa. Yhdessä suunniteltuun juhlaan on paljon mielekkäämpää käyttää omaa aikaansa.

Seinäjoen kansalaisopiston henkilökunta on tottunut monenlaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin sekä niiden järjestämiseen. Tapahtumien suunnittelu ja järjestäminen vie paljon aikaa, ja työ on tehtävä muun työn ohessa. Yleensä suunnitteluun ei jää paljoakaan aikaa ja uusien juttujen ideoimiseen ei ole mahdollisuutta. Tulevan 80-vuotisjuhlan haluttiin olevan hyvin suunniteltu ja sellainen, jota kaikki ovat innolla mukana toteuttamassa. Tämän opinnäytetyön keskeinen osa, juhlasuunnitelma, antaa kansalaisopistolle mahdollisuuden keskittyä tapahtuman rakentamiseen rauhassa ilman turhia paineita.

Laatimani suunnitelma pitää sisällään iloa ja festarimaista tunnelmaa arvokkaasti toteutettuna. Tulevassa juhlassa toivoisin näkeväni enemmän kansalaisopiston opiskelijoita ja tuntiopettajia esiintyjien roolissa. Tämä oli myös henkilökunnan toive. Juhlaa ei haluta järjestää vain kutsuvieraille, vaan tavoitteena on saada koko kaupunki mukaan. Kutsuvieraita halutaan mukaan, mutta heitä ei haluttaisi nostaa erityiseen asemaan. Itse olen sitä mieltä, että kutsuvieraille tulee olla varattuna jotain erityistä. Tekemässäni suunnitelmassa ehdotan, että heille varataan yhteinen kahvihetki juhlan aikana.

Työpajassa tuli myös esiin kysymys siitä, keille kaikille juhlaan lähetetään kutsu. Vaihtoehtoina on ollut yleinen kutsu mainonnan kautta tai virallinen kutsu päättäjille ja yhteistyökumppaneille sekä kansalaisopiston opiskelijoille ja opettajille. Itse olen sitä mieltä, että henkilökohtainen kutsu saattaisi houkutella opiskelijat ja opettajat lähtemään mukaan juhlaan. Se,

millä tavoin kutsut olisi viisainta lähettää, jää kansalaisopiston mietittäväksi. Viralliset ja henkilökohtaiset kutsut päättäjille ja yhteistyökumppaneille ovat mielestäni välttämättömyys.

Tekemässäni suunnitelmassa juhlan avajaishetki on klo 12.00, jossa rehtori toivottaa kaikki tervetulleiksi. Siinä hetkessä kuullaan myös musiikkia kansalaisopiston opiskelijoiden esittämänä. Avaushetken jälkeen käynnistyvät muut ohjelmanumerot ympäri kampusaluetta. Alueella järjestetään erilaisia työnäytöksiä, interaktiivinen historiakatsaus, musiikkia kuullaan eri puolilla ja ruokaa ja juomaa on ostettavana erilaisista kojuista. Kutsuvieraat saapuvat kahvitilaisuuteen, jonka jälkeen järjestetään virallinen juhla. Juhlassa kuullaan puheita, musiikkia ja nähdään tanssiesitys. Juhlan päätteeksi kansalaisopiston sisäpihalla nähdään tunnettu muusikko tai bändi, jota katsomaan kaikki halukkaat ovat tervetulleita.

Suunnitelman tehtyäni nostan esiin muutaman haasteen. Ensimmäinen näistä koskee juhlan ajankohtaa. Henkilökunta on halukas järjestämään juhlan huhtikuun loppupuolella, koska silloin järjestetään kansalaisopiston kevätinäyttely. Nämä kaksi juhlaa halutaan siis yhdistää. Tämä on hyvin ymmärrettävä toive. Tekemäni suunnitelma käyttää hyväkseen Tammikampusalueen viehättävää sisäpihaa. Ajatuksena on, että sisäpihalle tulisi teltta, jossa voitaisiin järjestää osa esityksistä ja esimerkiksi kutsuvieraiden kahvitilaisuus. Huhtikuun sää on kuitenkin varsin arvoituksellinen, ja kaikki tapahtumat pitäisi olla mahdollista siirtää sisätiloihin, jos sää ei salli ulkona juhlimista. Toinen haaste liittyykin juuri kansalaisopiston tiloihin. Tammikampusalueella on paljon luokkatiloja, mutta isomman väkimäärän vetämää salia ei löydy. Kansalaisopiston isoimpaan saliin mahtuu n. 50–60 henkeä. Se rajaa hieman sitä, millaiseksi juhla lopulta muotoutuu ja mitä juhlaan voidaan suunnitella. Ilman sisäpihan käyttöä ei juhlasta ehkä saada sellaista kaikelle kansalle tarkoitettua tilaisuutta, jota henkilökunta toivoo. Yhtenä vaihtoehtona on siirtää juhla Seinäjoelta löytyvään isompaan tilaan esim. Areenalle tai Kalevan Navettaan.

Talouteen kohdistetut säästöt tulevat myös omalta osaltaan vaikuttamaan juhlan kokoon ja luonteeseen. Valtion ja kaupungin taholta sivistystyöhön kohdistetut säästöpaineeet vaikuttavat väistämättä myös 80-vuotisjuhlan toteuttamiseen. Taloustilanne vaikuttaa ratkaisevasti esimerkiksi juhlan siirtämiseen omista tiloista muualle. Tämä on varmasti asia, joka kansalaisopiston johdossa tullaan ottamaan huomioon.

6.2 Oma oppiminen

Sopivaa opinnäytetyötä miettiessäni tuli asia puheeksi silloisen työharjoittelupaikkani, Seinäjoen kansalaisopiston apulaisrehtorin kanssa. Hän sanoi, että heiltä varmasti löytyy jokin sopiva aihe, joka minua kiinnostaisi. Lopulta kaikki tapahtui melko vaivattomasti. Kävin keskustelun kansalaisopiston rehtorin ja apulaisrehtorin kanssa sopivista aiheista, jotka ovat heille ajankohtaisia. Yhtenä aiheena esiin nostettiin 80-vuotisjuhlasuunnitelman tekeminen. Se tuntui heti kiinnostavalta aiheelta. Juhlan suunnittelu Seinäjoen kansalaisopistolle onkin ollut varsin mielenkiintoinen ja opettavainen prosessi.

Tapahtuman suunnitteleminen ja ideointi tuntui alusta lähtien mielenkiintoiselta ja sellaiselta, josta voisin oppia. Prosessin kuluessa kertosin kaikkea oppimaani ja löysin myös uusia puolia ja ohjeita, joita voin jatkossa käyttää hyödykseni. Käydessäni läpi Seinäjoen kansalaisopiston historiaa kasvoi ymmärrykseni siitä, miten tärkeä rooli kansalaisopistoilla on, ei vain Seinäjoelle vaan ihan kaikille kaupungeille ja kunnille ympäri Suomea. Kansalaisopistot antavat opiskelijoilleen mahdollisuuden kehittää itseään, löytää uusia polkuja elämälleen tai muodostaa jopa elinikäisiä ystävyysuhteita.

Opinnäytetyön tavoitteena oli muodostaa Seinäjoen kansalaisopiston 80-vuotisjuhlaan suunnitelma ja sen yhteyteen lisätä yleisiä ohjeita minkä tahansa tapahtuman toteuttamiseksi. Saavutin mielestäni asettamani tavoitteet. Juhlasuunnitelmassa on nostettu esiin mahdollisia ideoita tulevan juhlan järjestelyihin, mitä kaikkea suunnitteluvaiheessa on hyvä ottaa huomioon ja missä vaiheessa mitäkin asioita pitää hoitaa. Lisäksi yleiset ohjeet tulevat jatkossa olemaan avuksi tapahtumien entistä tehokkaammassa suunnittelussa. Jatkossa kansalaisopistolle voisi kehittää sähköisen työkalun, jonka avulla tapahtumien suunnittelu ja järjestäminen olisi vieläkin helpompaa. Työkalussa voisi myös paremmin ottaa huomioon erikokoisten tapahtumien erilaiset vaatimukset.

Minut ja opinnäytetyöni on otettu hyvin vastaan Seinäjoen kansalaisopistolla. Ideaani työpajan pitämisestä suhtauduttiin alusta lähtien positiivisesti, ja sopiva ajankohta löytyi heti. Työpajan pitäminen kansalaisopiston päätoimiselle henkilökunnalle antoi monella tapaa uutta itsevarmuutta. Työpajan hetkellä koin olevani omalla vahvuusalueellani, olin valmistautunut työpajaan hyvin ja myös valmistellut käytettävät materiaalit siten, että kaikki olisi mahdollisimman vaivatonta. Työpajaan osallistuneet olivat innolla mukana ja kiittelivät lopuksi tilaisuuden järjestelyistä. Itselleni jäi tilaisuudesta positiivinen mieli.

Äärettömien mahdollisuuksien opisto on lukuvuoden 2024–2025 teemana Seinäjoen kansalaisopistolla. Kansalaisopistolla on osaamista ja taitoa järjestää monenlaisia tilaisuuksia. Heiltä löytyy vahvuutta ja idearikkautta tehdä myös tulevasta 80-vuotisjuhlasta onnistunut ja monenlaisia mahdollisuuksia kaupunkilaisille tarjoava ja heidät yhteen kokoava juhla.

Yhteistyö toimeksiantajan kanssa on koko ajan ollut saumatonta. He ovat koko ajan olleet innolla mukana, auttamassa ja tuomassa ideoita minulle jalostettavaksi. Kaikki tuntuvat toivovan, että tuleva 80-vuotisjuhla on onnistunut, ja samalla he ovat iloisia siitä, että heidät otettiin suunnitteluprosessiin mukaan. Toivon, että tekemäni suunnitelma menee käyttöön ja helpottaa samalla tulevan juhlan suunnittelua ja toteutusta.

LÄHTEET

- Catani, J. (2017). *Onnistunut yritystapahtuma: Järjestäjän käsikirja*. Alma Talent Pro.
- Etelä-Pohjanmaan liitto. (i.a.). *Tapahtumajärjestäjän opas*. https://www.vskylat.fi/wp-content/uploads/2020/03/C_57_Tapahtumajarjestajan_opas.pdf
- Fields, M., Teräsahde, S., Harju, A., Heikkinen, A., Pätäri, J., & Manninen, J. (2019). *Vapaa sivistystyö eilen, tänään ja huomenna: Vapaan sivistystyön rooli, asema ja merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa ja koulutusjärjestelmässä*. Vapaa Sivistystyö.
- Huhtaniska, T., & Tirronen, J. (2019). *Faktaa ja fiilistä tapahtumatuottajalle*. Edita.
- Isola, A.-M. (2019). Toimijoiden ääni: Miksi nyt puhutaan osallisuudesta ja osallistumisesta? Teoksessa T. Meriluoto, & T. Litmanen (toim.), *Pelastaako osallistaminen demokratian?* (s. 87). Vastapaino.
- Isola, A.-M., & Kurikka, P. (2019). Toimijoiden ääni: Miksi osallisuutta ja osallistumista kannattaa edistää? Teoksessa T. Meriluoto, & T. Litmanen (toim.), *Pelastaako osallistaminen demokratian?* (s. 189–191). Vastapaino.
- Kansalaisopistojen liitto (KoL). (i.a.). *Kansalaisopistot pähkinänkuoressa*. <https://kansalaisopistot.fi/kansalaisopistot-pahkinankuoressa/>
- Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980632>
- Lappalainen, N. (12.4.2018). *Onnistunut työpaja – mitä edellyttää?* LinkedIn. https://www.linkedin.com/pulse/onnistunut-ty%C3%B6paja-mit%C3%A4-edellytt%C3%A4%C3%A4-nina-lappalainen/?trk=portfolio_article-card_title
- Lindén, J. (2022). Reunamerkintöjä vapaan sivistystyön merkityksellisyydestä. *Kasvatus*, 53(4), 3. https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/152176/Reunamerkint_j_vapaan_sivistysty_n_merkityksellisyydest_.pdf?sequence=1
- Meriluoto, T. & Litmanen, T. (2019). Pelastaako osallistaminen demokratian? Teoksessa T. Meriluoto, & T. Litmanen (toim.), *Pelastaako osallistaminen demokratian?* (s. 7–28). Vastapaino.
- Mäntylä, J. (2015). *Parempaa elämää: Seinäjoen kansalaisopisto tiedon ja taidon poluilla 70 vuotta*. Seinäjoen kansalaisopisto.
- Nyström, S. (2018). Vapaa sivistystyö kansallisen dialogin rakentajana. *Aikuiskasvatus*, 38 (2), 162–163. <https://doi.org/10.33336/aik.88339>

- Raitaranta, A. & von Weissenberg, H. (2023). *Alussa on kysymys: Kohti käännteentekeviä keskusteluja*. Kirjapaja.
- Rauvola, J., & Pietikäinen, M. (21.4.2021). Työntekijöiden osallistamisen tuplahyödyt työhyvinvointiin. *Laurea Journal*. <https://journal.laurea.fi/tyontekijoiden-osallistamisen-tuplahyodyt-tyohyvinvointiin/#7c009e2e>
- Riukulehto, S. (27.1.2022). Vieraskynä: Hyvinvointia sivistystyöstä. *Kansalaisopistojen liitto*. <https://kansalaisopistojenliitto.fi/blog/tag/sivistys/>
- Seinäjoen kansalaisopisto. (i.a.). *Seinäjoen kansalaisopiston itsearviointi 2022–2023*. (Etelä-Pohjanmaan suurimman kansalaisopiston itsearviointiraportti). <https://www.seinajoki.fi/wp-content/uploads/2024/01/itsearviointiraportti-2022-2023.pdf>
- Seinäjoen kaupunki. (i.a.). *Kansalaisopisto lyhyesti*. <https://www.seinajoki.fi/kasvatus-ja-opetus/kansalaisopisto/kansalaisopisto-lyhyesti/>
- Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (Uudistettu laitos.). Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Wallo, H., Häyrinen, E., & Pajala, K. (2022). *Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtuman suunnittelu ja toteutus* (6. uudistettu laitos.). Tietosanoma.

LIITTEET

Liite 1. Työpajan tulokset

ÄÄRETTÖMÄT BILEET!

KUNNON SHOW!

